

Az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2025. évi 2. számából a *Tanulmányok* rovatban megjelent cikket ajánljuk figyelmükbe.

Gerák Zsófia: *Szövegolvasási stratégiák az életkor függvényében: egy szemmozgáskövetéses vizsgálat tanulságai*

A szövegértés a tanulási folyamatban kiemelkedően fontos képesség. A diákok szövegértési képességének a javítására számos fejlesztő feladatsor létezik, arról azonban, hogy a különböző évfolyamon tanuló diákok hogyan olvasnak, még kevés az ismeretünk. A jelen tanulmány egy szemmozgáskövetéses vizsgálat eredményeit mutatja be. A kutatás célja az, hogy feltérképezze, hogyan olvasnak lineáris szövegeket, milyen olvasási stratégiákat alkalmaznak a köznevelésben tanuló diákok. A mérés az 5., a 6., a 7. és a 9. évfolyamon 27 tanuló bevonásával és a Tobii szemmozgáskövető eszköz segítségével valósult meg. A kutatás eredményei alapján a kevésbé gyakorlottan olvasó tanulók a három vizsgált gondolati műveletet igénylő kérdésekre azonos stratégiával keresték a választ a szövegben. Az eredmények rámutattak arra is, hogy az olvasási stratégiákat érdemes az iskolai nevelés minden szakaszában, már az alsóbb évfolyamokon is tanítani.

Ha érdekli a vizsgálat, olvassa el az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2025. évi 2. számában megjelent tanulmányt!

<https://doi.org/10.21030/anyp.2025.2.1>

A következőkben az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2025. évi 2. számából a *Műhely* rovatban megjelent cikkeket ajánljuk figyelmükbe.

Sólyom Réka: *Terminusokkal kapcsolatos gyakorlatok és tapasztalatok a magyartanárképzésben*

A tanulmány bemutatja, hogy a Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékén a szerző által 2024 őszén oktatott jelentéstani és stilisztikai tantárgyak esetében milyen gyakorlatok és feladattípusok kapcsolódtak a kulcsfogalmak és -terminusok megismeréséhez, elsajátításához. Olyan esetekre is hoz példákat, amikor kérdések, problémák merültek fel a feladatmegoldáskor a közös, kooperatív vagy az egyéni munka során. A tanulmány egyfelől az órákon elvégzett munkaformákra, a terminusok tisztázásához kapcsolódó feladatmegoldásokra fókuszál, például: a szakirodalom-feldolgozásra, a kulcsfogalmak keresésére tanulmányokban, prezentáció készítésére és előadására csoportmunkában. Másfelől részletezi a beadandó házi dolgozatok elkészítése során felmerülő kérdések és nehézségek típusait, bemutatva, hogy a szakszövegekben fellelhető terminusok gyűjtése, elemzése és a bennük megjelenő jelentéskiterjesztési módok felismerése milyen kihívások elé állította a magyar szakos hallgatókat.

Ha olvasna a vizsgálat eredményeiről, a figyelmébe ajánljuk az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2025. évi 2. számában megjelent írást.

<https://doi.org/10.21030/anyp.2025.2.2>

Pál Helén: *A digitalizált nyelvjárási atlasz mint oktatási segédlet*

A magyar nyelvjárások atlaszát a nyelvtudomány képviselői évek óta ismerik és használják a kutatásaikhoz. Az alap- és a középfokú anyanyelvi nevelésben az atlasz papíralapú kiadványa a dobozok súlya és az atlaszlapok nagy mérete miatt azonban nehezen alkalmazható. Nemrég az atlasz digitalizált formája is szabadon hozzáférhetővé vált, előfizetés nélkül bárki tanulmányozhatja az MTA Könyvtár és Információs Központ digitalizált könyveket tartalmazó gyűjteményében. Mivel az atlasz nyelvjárási adatai több szempontú vizsgálatra is lehetőséget adnak, a kiadvány adatait hasznosítani lehet a nyelvjárási ismeretek tanításában is. A digitalizált atlasz tanórai felhasználását az is motiválhatja, hogy a 2020-as Nemzeti alaptanterv céljai közé tartozik a tanulók digitális kompetenciájának a fejlesztése és a digitális információforrások megismertetése. Az atlaszhoz gyűjtött nyelvjárási adatok számítógépes feldolgozásában több eredmény született az évek során, ez a tanulmány arra mutat példát, hogy az atlasz eredeti kiadványa digitalizált formában hogyan alkalmazható a tanórákon.

Ha szeretné megismerni a digitális nyelvjárási atlasz alkalmazási lehetőségeit, látogasson el az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat oldalára, a 2025. évi 2. számhoz!

<https://doi.org/10.21030/anyp.2025.2.3>

Fehér Éva: *A beszédmegértés fejlesztése játékos meséléssel az óvodában*

Napjaink pedagógiai gyakorlatában egyre inkább megmutatkozik, hogy a tudatos szövegértés fejlesztésére már az óvodában szükség van. A szövegértés perцепciós részfolyamatainak célzott fejlesztése nemcsak abban segíti a gyermekeket, hogy a mindennapok kommunikációs helyzeteiben sikeresen vegyenek részt, hanem megalapozza az írástanulást és az olvasásértést is. Az óvodáskorú gyermek lételeme a játék és a mese. A tanulmány azt a játékközpontú mesebemutatót szemlélteti egy foglalkozáson keresztül, amely a 3–7 éves gyermekek hallott szövegértésének a fejlesztésére fókuszál. A kiválasztott mese-játék az élménypedagógia elveivel és a művészetpedagógia eszköztárával valósítja meg a cselekvésközpontú tapasztalatszerzést, illetve az anyanyelvi kompetencia fejlesztését.

Ha szívesen olvasna a témáról, látogasson el az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2025. évi 2. számának az oldalára!

<https://doi.org/10.21030/anyp.2025.2.4>